

A Bányászat, Kohászat, Gépipar és az összes
 □□□ rokon iparágak szaklapja. □□□

WOCHENBLATT FÜR BERG-HÜTTEN-UND MASCHINEN-
 WESEN, SOWIE ALLE VERWANDTEN INDUSTRIEZWEIGE.

✂ MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ERSCHEINT JEDEN SONNTAG. ✂

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

EGY ÉVRE . . . 24.- K | FÉL ÉVRE . . . 12.- K
 NEGYED ÉVRE . . . 6.- K

FŐSZERKESZTŐ:

DR. BÁNYAY BISCHITZ BÉLA

ÜGYVED.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

BUDAPEST, V., SAS-UTCA 20.

TELEFON 108-00.

Hirdetések mm. számítással díjazás szerint.

GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BRAND & LHUILLIER BRÜNN. ◆◆◆ POZSONY.

Szállít mint különlegességet bányazemek részére:

kompresszorokat és légszivattyukat
 a legnagyobb méretekig gőz- és elektromos üzemre.

Fáradt-gőz dugattyús kompresszorok, precíziós-gőzgépek
 telített és túlhevített gőz számára.

Lokomobilok, gyorsan járó gőzgépek (Tokozott típus).
 Gőzszáz minden rendszerben.

Lejtősosóví kazán, Burghardt szabadalma, nagy feszültségnél a fenéktérülethez viszonyított legkedvezőbb
 gőzképződés, különösen alkalmas nagy központokhoz.

Biztonsági kettős gőzküpos kazán közös víztartóval.
 „Bull” rendszere szerint.

Gőztúlhevítő.

Hőszabályozó (szabadalom) túlhevített gőz részére, a
 kazánhatékonyság emelésére és tetszés szerinti hőfok
 betartására.

Ekonomiser, Kablitz szabadalma.

Plehosóvek, transmisselek stb.

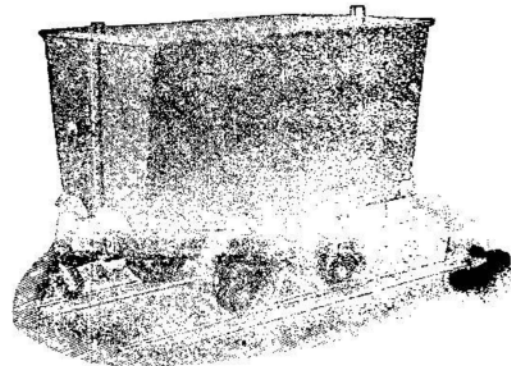
Izapelő-, mosó- és lüszelő-gépek, Freygang szabadalma.

Turbinakompresszorok minden teljesítményre és üzemre.

Rud. Meyer-rendszerű teljes nyomólég-lokomotív be-
 rendezések.

Gőzturbinák.

== Ajánlat és mérnöki látogatás díjtalan.
 Referenciák rendelkezésre állanak. ==

Bányavasutak

nyomjelzése, építése és teljes felszerelése

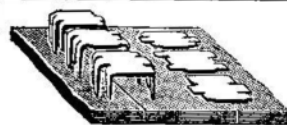
A Magyar Waggon- és Gépgyár r.-t.

== GYŐR, ==

:: keskenyvágányu gyártmányainak eladása. ::

Magyar Bank és Kereskedelmi Részvény-
 társaság Keskenyvágányu Vasut-osztály

Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

"ZICK-ZACK" SZIJKAPCSOK

a legjobb összekötő kapesok mindennemű hajtósíjra. — Próbamintákat díjtalanul küld

FRANZ KÜSTNER Dresden-N.

Gróf Csáky László Prakfalvi Vas- és Acélgvár-Részvénytársaság

Budapest, IX., Csillag-utca 4.

Gyárt: Kömegmunkáló szerszámokat öntött acélból, mint p. o. kőbánya, kőszénbánya, kőfaragó-, vasuti szerszámokat stb. ♦ Kész kőzetfurókat bármely rendszerű furógépek-
♦♦♦♦♦♦♦♦ hez. ♦ Különleges szerszámok rajzok vagy minták alapján. (1176/52) ♦♦♦

ZSÁK,

TELEFON
45—26.

ponyva- és zsinegáru-kereskedő

SCHILLINGER MIKSA

Budapest, V., Rudolf-rakpart 7. sz.

Zsák- és ponyvakölcsönzés.

Ha érdeklődik, ha rendel,

hivatkozzék „A BÁNYÁ”-ra.

Könyveket, könyvtárakat, mindenféle szakmunkákat is

állandóan minden nyelven, ♦♦
a legmagasabb áron vásárolnak

IFJ. KOHN TESTVÉREK könyvkereskedők

BUDAPEST Vilmos császár-ut 24. sz.

Ugyisint mindenféle könyvek kaphatók.

Zongorák, pianinók,

világhírűek, Ibach, Bösendorfer
Koch — Korselt, Stelzhammer,
Laubberger — Gloss, Stigl, Förster,
Rössler, Petroff, nagy választékban
vásárolhatók, cserélhetőek, bérelhetőek.

Minden néven nevezendő javítások,
hangolások, bőrzések, csomagolások
és szállítások elvállalhatók, ócska
hangszerek magas áron megvásárolhatók.

KERNÁCS,

BUDAPEST, Szerecsen utca 33. sz.

≡ TELEFON: 56—76 ≡

A Nobel Dynamit

Részvénytársaság

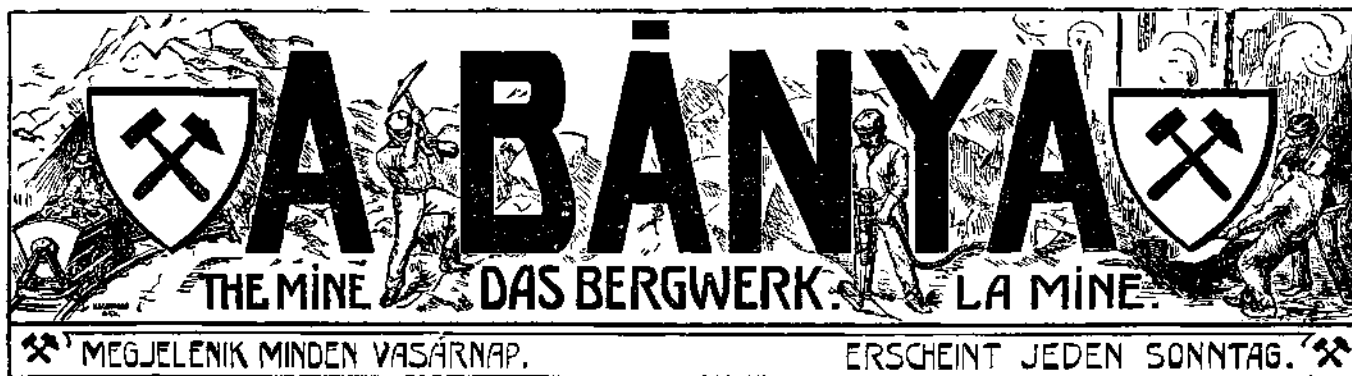
szállítja a jelenkor legjobb robbantó szereit. Gyár: Pozsonyban.

==== Különleges gyártmányok: =====

Robbantó gelatin, gelatin-dynamit, nehezen
fagyó dynamit, bányalég-dynamit, Rhexit,
Astralit (veszély nélkül kezelhető robbantószer),
Pannonit (biztonsági robbantószer bányaléges
bányák részére); továbbá robbantó gyutacsok,
biztonsági gyújtó-

zsinórok, a villanyos gyújtáshoz való
mindennemű szükségleti cikk, legújabb szerkezetű
dynamó-villamos izzógyújtók.

Wolf-féle benzín- és acetylén-biztonsági
lámpák és Wolf-féle nyitott acetylén bányalámpa.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
 EGÉSZ ÉVRE 24.— K | FÉL ÉVRE 12.— K
 NEGYED ÉVRE 6.— K

FŐSZERKESZTŐ:
 DR. BANYAY BISCHITZ BÉLA
 ÜGYVÉD.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 BUDAPEST, V., SAS-UTCA 20.
 TELEFON 108—00.
 Hirdetése: m. m. számítással díjszabás szerint.

Megindul a gazdasági forgalom Oroszországgal ! ?

Hogy mit jelent ez a háboru kimenetelére nézve, hogy a mai szűkös viszonyokat a nyersanyagokban dűskálkodó ország váltja fel, azt felesleges fejtegetnünk. A háborus viszonylatokon túl a békeidőre is nagy kihatású dolog az, hogy mi oly országban vehetjük meg lábunkat, mint az eddigi entente szövetségeseink.

E pillanatban azonban mi azzal a területtel kívánunk megismerkedni, amely alighanem a közelben vonatkozásba kerül velünk és ez Lengyelország.

Lengyelországot a Visztula vonala egy északkeleti és egy délnyugati részre osztja; míg az előbbi tisztán mezőgazdasági terület, addig a délnyugati részen az ipar és kereskedelem nyomul előtérbe a nagyobb városi központokban. Az északkeleti rész nagyjából erdős vidék, a legtermékenyebb terület pedig Lublin, Siedlic és Radom vidéke.

A mezőgazdasági művelés alatt álló föld megoszlik a nagybirtokos arisztokrácia, a középbirtokos nemesség és a kisbirtokos parasztság között. A kisbirtok és a parasztbirtok több mint felét teszik a művelés alatt álló összes területnek. Az 1863-iki felkelés és a keresztülviált agrárreform óta a nagybirtok folytonosan tért vesz főleg a kisbirtok javára; csupán a porosz határ közelében, Plock körül és még a Lublin és Varsó közötti részekben tartja magát igen erősen a nagybirtok, ahol az összes területnek jóval több mint fele felett rendelkezik.

Már a háboru tartama alatt is, de még inkább a rákövetkező időszakban a közgazdaság egyik legnehezebb kérdése lesz a termeléshez szükséges nyersanyagok kellő mértékben való biztosítása. Bár a jelen körülmények között fennálló rendszabályok elsősorban a hadsereg és a hadiipar részére szükséges nyersanyagok előteremtésére irányulnak, másrészt azonban mindent el kell követni, hogy a hátramaradottak szükségleteinek kielégítésére irányuló gazdasági tevékenység lehetőleg szintén minél kevesebb nehézségbe ütközzék. A nyersanyagokkal

való ellátás és élelmezés szempontjából igen fontos szerep kell, hogy jusson az osztrák-magyar hadsereg által megszállott tartományok különösen mezőgazdasági feleslegeinek.

Orosz-Lengyelország legtermékenyebb vidéke, mint már említettük, az osztrák-magyar kormányzat alá helyeztetett, hasonlóképpen hozzájutunk a hírneves Dubrowa szénbányákhoz, amelyek a sziléziai kőszéntelepek folytatása. A föld gazdag kincsei mellett nagy hasznunkra van a lengyelországi igen fejlett mezőgazdasági ipar, egész sereg nagy keményítőgyár, szesz- és sörgyár áll ismét teljes üzemben. Mindenekelőtt azonban a cukorgyártás jön számításba, amely Orosz-Lengyelország egyik legfontosabb ipara volt a háboru előtt. A lengyel vezetés alatt álló gyárak már 1912-ben is nemcsak az egész belföldi szükségletet fedezték, hanem ezenkívül termékeknek körülbelül 60 százalékát az orosz fogyasztóknak adhatták át. A cukorgyártáshoz kapcsolódik az annyira fontos melassznak mint erőtakarmánynak előállítására. Az okkupált terület legtöbb nagyobb mezőgazdasági ipartelepe már hosszabb ideje ismét üzemben van, míg a német kormányzat alatt álló vidék szövőgyárjai még mai nap sem tudták üzemüket megindítani, nem annyira a szén és nyersanyag hiánya, mint inkább a szükséges piac elvesztése miatt. Különösen Lodz — a lengyel Manchester — szenvedett sokat a háborutól.

Az okkupált tartományok a monarchiával lebonyolódó áruforgalma főleg a vasuti vonalakat veszi igénybe. Egész sereg új vasut felett rendelkezünk, amelyeket az oroszok stratégiai szempontokból építettek s amelyeket katonaságunk aztán rövid idő alatt nagyrészt rendes vonalakká épített át. Az egyik fővonal Szcakowa határállomástól Varsónak vezet, míg a másik erre merőlegesen Ivángorodig visz; innét elágazás van a Visztulán át kelet felé Lublin, Cholm és Kowel állomásokig. Nagyon fontos a Varsótól délre Sandomierzig vezető vonal, míg Keletgalícia felől a rozwadow—lublini vonal indul ki, amelynek csatlakozása van délen a galíciai, északon a német vasutakhoz. Ezenkívül több kisebb jelentőségű vonal van készen, vagy épülőfélben.

HAZAI HIREK.

Minavezés. A m. kir. pénzügyminisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök az állami vasgyárak tisztviselői sorába 1917. évi december hó 1 től számítandólag *Laczfalvi* Ferenc ideiglenes havi-dijas mérnökgyakornokot a VIII. fizetési osztály 3. fizetési fokozatába való sorolással végleges segéd mérnökké nevezte ki.

A magyar földgáz új felhasználásáról szólott *Stausz*, a Deutsche Bank igazgatója legutóbb Berlinben tartott előadásában kifejtette, hogy ha az az eljárás, amin egyelőre még csak a tudósok dolgoznak, — hogy a földgázból folyékony szénhidrogént állítanak elő, sikerrel fog járni, akkor ennek óriási jelentősége lesz Németország világítógázszükségletének kielégítésénél. Németországnak 13—14 millió mázsa a petróleumszükséglete, amiből csak egymillió mázsa nyernek magában Németországban. A romániai olajforrások fokozott kihasználása és a magyar földgáznak folyékonyra tétele útján Németország teljesen függetlenítetné magát a táboru után is az amerikai Standard Oil Compagnie-től.

Lapunk előfizetési árát a nagy papírdrágaság és a nyomdaiparnak súlyos helyzete következtében mi is emelni vagyunk kénytelenek. Nem ugyan oly arányban, mint aminő arányban a papír- és nyomdaárak emelkedtek, mert tekintettel kell lennünk előfizetőnk részének teljesítő képességére is.

Előfizetési árak 1918. január 1-től:

egy évre — — — 24 K
fél „ — — — 12 „

Új alumíniumérctelepek Magyarországon. Beregmegyében, a beregi hegyvidéken tekintélyes alumíniumérctelepeket (alunit ércekkel) tártak fel legutóbb, amely telepek kihasználása érdekében alumíniumgyár létesítése van tervben. A beregi hegyvidékre a zártkutatómányi jogot *Stern Bernát* bányavállalkozó szerezte meg, akitől a kitermelést *Löwe Adolf*, a Magnezitipar r.t. igazgatója és ifj. *Erdély Sándor dr.* bérbe vették. Évente állítólag nem kevesebb, mint 40—50.000 vagon alunit kitermeléséről és feldolgozásáról volna szó. — Itt említtük meg, hogy a bihari bauxittelepek gazdaságos kihasználásában és esetleg Magyarországon alumíniumra való feldolgozásában az osztrák alumíniumipar is közreműködői szándékozik, amely legutóbb a karsztvidéki bauxitbányák árcsökkentésének kiaknázását is megkezdte az erre a célra létesített nagy alumíniumgyárral.

A Kereskedelmi Bank december 31-én tartott rendkívüli közgyűlése egyhangúlag elhatározta az intézet alaptőkéjének *százmillió koronára való felemelését.* Az erre vonatkozó igazgatósági indítványt *Lelezy Leó* elnök, titkos tanácsos terjesztette a közgyűlés elé, amely azt egyhangúan elfogadta. A kibocsátásra kerülő 20.000 db részvény elővételi jogát oly módon ajánlják fel a régi részvényeseknek, hogy négy régi után egy új részvény vehető át, még pedig 4000 korona átvételi kurzuson. Ez elővételi jogot január 2 től január 14 ig bezárólag lehet gyakorolni. A befizetések a következőképpen teljesítendőek: Január 14-ig befizetendő a 8 koronás bélyegilletékekkel együtt 1408 korona, 1918 február 14-ig 1800, 1918 március 14-ig további 1300 korona. Minthogy az új részvények 1918 január

1-től kezdve részesednek az osztalékban, a befizetők tartoznak a banknak az osztalék befizetése után 1918 január 1 től a mindenkori befizetés napjig számított 5 százalékos kamatot megfizetni. A befizetésről igazolványokat állítanak ki és minden négy darab teljes befizetett igazolvány ellenében 1918 június 15 től kezdve egy egész részvényt szolgáltat ki a bank.

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Budapesti Osztálya január 12-én délután 6 órakor az anyaegyesület helyiségében (Lónyay-utca 41. szám) tisztújító közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Tiszvári jelentés. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése. 4. A páketti odaitéli bizottság jelentése. 5. Új tisztikar választása.

Magánfogyasztásra nem kapható cement. Hír szerint a hadügyminisztérium az összes cementüzleteket és a cementgyárak várható termelését is lefojtalta hadicélokra. A hadügyminisztérium magánfeléeknek csak olyan építkezésekre engedélyez cementet, amely kimondottan katonai célokat szolgál.

Az Agrárbank fiókja. A Magyar Agrár- és Járulékbank Részvénytársaság belvárosi fiókja a piaristák rendházában (IV. Váci-utca 27—33) ma nyit meg.

A Lipták-gyár köszénbányavásárlása. A Lipták dr. és társa építési és vasipari r.t. megvette a Kovácsbükki Kőszénbányatársaság (Ochtinszky és zolyómi) nagybányai bányaművét. Az új bányászati vállalkozás egy kutató várat hajtását kezdte meg a II. telep felé, ezenfelül előkészületeket tett azért, hogy az a régi, mint az Almásy öröksöktől bérelt új terület intenzív kutatás alá vessék. Ugyancsak az 1918. évre tervezik egy új táro kihajtását a jelenlegi bánya közelében levő nagyobb szénlevegő feltárása céljából, ugyancsak egy szénosztályozó felállítást, munkáskolóniát, tisztító és altiszti lakások építését.

Nyersasbestkészletek rekvirálása. December hó 1-én járt le az asbestkészletek bejelentési határideje. Az érdekelt iparosság szívesen vette a magyar kormány rekvirálási rendeletét, mert a feloldás ügyében az ipar szívesebben fordul a magyar kormányhoz, mint a hadügyminisztériumhoz, amelynek kezében eddig az intőzkedés joga nyugodott. Mellesleg jegyezzük meg, hogy számbajövő készletekről úgy sem lehet szó, amit igazol az is, hogy az asbestpalagyrak közül alig egy-két darab van még asbesttel, a legtöbbjük már régebben surrogátumok használatára volt kénytelen áttérni.

A romániai nyersolaj feldolgozása. A kereskedelemügyi miniszter a romániai nyersolajnak a Magyar Sz. nt. Korona Országai területén meglévő és utóbb hozzájövő készleteit zár alá veszi és a feldolgozását is szabályozza. A rendelet célja az, hogy a nyersolaj feldolgozását pontosan meghatározza, mert vállalatunk a maximált árucikk helyett inkább olyan melléktermékeket állítottak elő, amelyekért tetszés szerinti árakat kérhetnek, nem törődve azzal, hogy viszont az egész ország petróleum és sok fontos más cikk hiány maradt. A zár alá vételnek az a hatálya, hogy a zár alá vett nyersolajat csak a kereskedelemügyi miniszter utasítása vagy engedélye alapján szabad elődegeníteni, illetőleg kiszolgáltatni, továbbá csak az alább következő rendelkezések szerint szabad feldolgozni, 100 kg. tiszta morenitartalmú nyersolajból legalább is előállítandó: 1. Benzín és pedig 0-720 fajnsúlyu 5 százalék, 0-760 fajnsúlyu 8 százalék, 0-785—790 fajnsúlyu 6 százalék, összesen 13 százalék. 2. Világító kőolaj 20 százalék. 3. Gázolaj 20 százalék. 4. Kenőolaj 21 százalék. A fennmaradó termékből a lehető legnagyobb mennyiségű aszfalt állítandó elő. Más romániai nyersolajfajták feldolgozási módját a kereskedelemügyi miniszter esetről-esetre állapítja meg. A nyers ásványolajat, a gázolajat, a fűlgyártmányokat közbesző és fűltermékeket, valamint az üledéket az ásványolajfinomítóknak nem szabad eltűzelnük.

A Magyar Országos Bank vezetősége. A Magyar Országos Bank Részvénytársaság decemberben megtartott igazgatósági ülésében *Castiglioni* Kamillót és *Egyedi* Lajost az igazgatóság a'előkeivé választotta meg. *Stein* Armin és *Neumann* Gábort pedig egyenlő jogkörrel ügyvezető igazgatók'vá nevezte ki. Az ügyvezető igazgatóság üléseia *Stein* Armin elnököl.

A Magyar kir. állami vasművek 1916/1917. évi üzemi és üzleti jelentése. Közöljük a jelentésből a következő érdekes adatokat

Termékek a művek az	1915—1916. évben	1916—1917. évben
Barnaszén	3,986.784 q-t	3,934.917 q-t
Vasércet	2,190.024	1,868.861
Nyersvasat	926.815	746.872
Acéltuskót	2,041.245	1,932.673
Acéllöntvényt	85.053	87.370
Ágynlővédéket	106.759	87.707
Sín, kapcsolószerkezet stb	641.743	571.192
Lemezket	156.985	187.374
Csögyártmányt	96.489	86.001
Kereskedelmi árut	731.492	757.509
Kovácsolt géprész	265.063	337.344
Tengely és szerzámacélt	8.154	7.640
Vashíd, vasszerkezetet	46.331	37.635
Sínszög, csavaszegecset	48.879	36.641
Vasuti járműtengelyt	13.283	19.328
Vasuti váltót	1.740 drbot	1.113 drbot
Vasuti keresztezést	1.547	1.519

Az állami vasgyárak a jelzett év végén 23.535 munkást foglalkoztattak, akiknek évi összes keresete 47,493 000 K volt. A m. kir. állami vasgyárakba 147 millió korona összeg van befektetve s mint forgótőke, ezenkívül még 107 millió korona van kinttatva. A jelzett évben a gyárak forgalma 136 millió korona volt s e forgalom mellett 16 millió korona tiszta hasznot eredményezett. A tiszta haszon a befektetésnek és forgótőke összegének 6-27 százalékát teszi. A m. kir. állami vasgyárak mérlegét természetesen a világháború erős mértékben befolyásolta. A befolyásoló tényezőket felesleges volna egyenként felsorolni, nagyobbára ismeretesek s azonosak más iparvállalatoknál előforduló tényezőkkel. Egyet azonban meg kell említenünk. Ez t. i. a múlt évi oláh betörés Erdélybe, amelynek következtében Vajda-Hunyadot és Kudsirt ki kellett üríteni, az üzemet meg kellett szüntetni s az értékesebb anyagokat és tárgyakat el kellett szállítani. Az ilyenformán beállott üzemzavarón kívül, amely a termelést csökkentette, a tényleges készkiadás a betörés folytán 615.000 korona volt.

Cégjegyzési hírek. *Coburg Fülöp herceg-féle bánya- és kohóművek r.-t.* *Lagnai* Károlyt cégjegyzési jogosultsággal ruházta fel. — *Pittel és Brauswetter beton-, hid- és mélyépítő r.-t.* *Kluge* Konrád dr. igazgatósági tagjának ebbeli minőségét és cégjegyzési jogosultságát bojogyeztette. —

Magnezitipar r.-t. *Szendrői* Endrét cégjegyzési jogosultsággal ruházta fel. — *„Unio“ petróleumipar r.-t.* *Stransky* Zsigmond dr. igazgatósági tagjának ebbeli minőségét és cégjegyzési jogosultságát, valamint *Katz* Arthur tiszviselőjét cégjegyzési jogosultsággal ruházta fel.

A román petróleumtermelés *Gwinner*, a Deutsche Bank vezére egy előadást tartott a frankfurti természetvizsgáló társaságban a román petróleummezőkről. Előadásának érdekes adata, hogy a mai román petróleumtermelés 800.000—1.000.000 tonna nyersolaj és 150.000 tonna benzín, szemben a kétmillió tonnára tehető békeprodukciónal. A román termelés fedezi Németország szükségletét.

A gőzkazánok megpróbálási díjának felemelése. A kereskedelmi miniszter november 21-én kelt 89.872/VI. D. 1917. sz. körrendeletével a gőzkazánok megpróbálásáért a gőzkazántulajdonosok által fizetendő s az 1901. évi 19.871. K. M. számú rendelettel, illetve az iparfelügyelők szolgálatára vonatkozó 1901. évi 17.001. K. M. szám alatt kiadott utasítás 35. §-ában megállapított kincstári illetékeket és eljárási díjakat, a pénzügyminiszterrel egyetértőleg, a változott viszonyoknak megfelelően az alábbiak szerint állapította meg:

a) **Kincstári illetékek**

A kazán tüzfelülete négyzetméterekben	A próbáért fizetendő kincstári illetékeknek K-ban
2-5 ^o ig	20—
2-5 ^o — 10 ^o ig	40—
10 ^o — 50 ^o ig	60—
50 ^o —100 ^o ig	80—
100 ^o —200 ^o ig	100—
200 ^o -on felül minden megkezdett 100 m ² után további 20 K.	

b) Eljárási díjnak minden megvizsgálandó gőzkazánért 50 K, a székesfőváros területén pedig 25 K általános összeg.

Ez az eljárási díj, ha a kazántulajdonosnak ugyanazon helyen egyidejűleg több kazánja próbáltatik meg, csak az első kazán után fizetendő teljes összegben, a második és az azt követő minden egyes kazán után pedig az eljárási díj fele, vagyis 25 K, illetőleg a székesfőváros területén 12-50 K fizetendő.

A kazánvizsgálati kincstári illetékekre és eljárási díjakra vonatkozó fentebbi határozmányok 1918. évi január hó 1-és napján lépnek hatályba s az ezen határnaptól kezdődőleg megartandó kazáupróbák után a jelen körrendeletben megállapított kincstári illetékek és eljárási díjak esedékesek.

A westfali szén központi elosztása Ausztriában. Az osztrák közmunkügyi minisztérium közbenjárására a német szén-elosztás birodalmi biztosa elrendelte, hogy a westfali szén szállító cégek az Ausztriába irányított egész kontingenst, 56.500 tonnát havonként, egy új központnak, az osztrák szénbehozatali társaságnak szállítsák.

FELTEN ÉS GUILLEAUME

kábel-, sodrony- és sodronykötél-gyár részvénytársaság

BUDAPEST, I., Budafoki-ut 13533. hrsz. — TELEFON: — 99-11, 99-12, 99-13, 99-14.

Ólomkábelek. Villamvilágítási vezetékek. Sodronykötelek. Elektrolitikus vörösréz huzalok, okonítvezetékek, szerelvények stb.

A Magyar Bank Ungváron. A Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság ungvári affiliált intézete, az Ungvári Népbank érdekkörébe vonta a már 12 év óta fennálló Szobránci Takarékpénztár Részvénytársaságot. Ezzel egyidejűleg a Szobránci Takarékpénztár alaptőkéjét felemelte, miáltal saját tőkéi több mint 300.000 koronát tesznek ki.

A külföldi szénbehozatal. A németek nem szállítják be azt a mennyiséget, amelyre magukat kötelezték. Októberben csak 25.000 vaggont szállítottak be 29.000 helyett. Sokkal érdekesebb az osztrák kvóta ügye. Az osztrákok november-től havonta 22 000 vaggont lennének kötelesek beszállítani, ebből azonban vajmi keveset látunk, mert az osztrák Arbeitsminister az osztrák vonalon lefoglalja a nekünk szánt és az osztrák kormány által nekünk elkötelezett szénmennyiségeket.

Bolgár szénbányák német üzemen. Bulgária szénszükségletének fedezésénél a külföldre van utalva, mert belföldi termelése csekély és az ország fogyasztása szempontjából alig számottevő. Bulgária több szénbányával rendelkezik ugyan, ezeknek üzeme azonban nagyon kezdetleges. Hogy e bányákat előnyösen kibasználják és a szénét lehetőleg gyorsan kitehereljék, szerződés jött létre a bolgár és a német kormány között, amely szerint a német katonai igazgatás veszi át a bányák kezelését azzal a kötelezettséggel, hogy havonta 24.000 tonnát bocsátanak a bolgár kormány rendelkezésére.

Pénzbőség Németországban. A német takarékpénztárak betéti állománya 1915 októberben 1 5 millióval, 1916-ban 210 és 1917-ben már 450 millió márkával emelkedett. Januártól október végéig ez az állomány 1915-ben 2216 millióval, 1916-ban 2210 millióval és 1917-ben 3100 millió márkával növekedett. A hadikölcsönök céljaira kivett betétek itt nincsenek levonásba véve.

Az Egyesült Államok petroliumtermelése a következő volt:

	1000 hordónként	1000 dollárokban	1915	1916	1915	1916
Kalifornia	86.592	90.952	36.558	53.703		
Oklahoma	97.915	107.072	56.706	128.484		
Illinois	19.042	17.714	18.656	29.237		
Texas	24.943	27.645	18.027	25.760		
Louisiana	18.192	15.248	10.805	14.670		
Nyugat-Virginia	9.265	8.731	14.468	21.914		
Ohio	7.825	7.745	10.061	16.155		
Pennsylvania	7.839	7.592	12.431	19.150		
Wyoming	4.246	6.738	2.217	5.644		
Kansas	2.823	8.738	1.703	10.340		
Kentucky	437	1.203	418	2.190		
Összesen	281.104	300.767	151.437	330.900		

DEUTSCHER BERICHT.

INDUSTRIE UND VOLKSWIRTSCHAFT.

Die Sektion für Elektrizitätswirtschaft im Arbeitsministerium. Die vom Ministerpräsidenten in der Sitzung des Abgeordnetenhauses vom 25. September angekündigte Errichtung einer Sektion für Elektrizitätswirtschaft im Ministerium für öffentliche Arbeiten ist bereits zur Durchführung gelangt. Mit der Leitung dieser Sektion ist Sektionschef Dr. Arnold v. Krasny betraut worden. Ihr Wirkungsbereich umfasst die wirtschaftlichen, finanziellen, legislativen, rechtlichen und administrativen Angelegenheiten. In Verbindung mit der Sektion für Elektrizitätswirtschaft wird auch eine eigene technische Abteilung errichtet. Mit der Leitung dieser Abteilung, die dem Minister für öffentliche

Arbeiten unmittelbar untersteht, ist der Direktorstellvertreter des Gewerbeförderungsamtes Hofrat Otto Kunze betraut worden.

Rumänische Erdölförderung. Die Beteiligung des österreichisch-ungarischen Kapitals soll in der rumänischen Erdölindustrie bedeutend gefördert werden. Dr. Eisenmann hat die Zusammenfassung einer Anzahl Raffinerien bei Plojesti für die Länderbank und den Bankverein übernommen. Terrains-erwerbungsangelegenheiten sind noch in der Schwebe. Noch weiter als die österreichischen gehen die deutschen Bestrebungen. Man will sich dort von dem Einfluss der Standard Oil Co. unabhängig machen. Es sollen daher grosse Gesellschaften mit reichem Kapital geschaffen werden, die die reichen Kronherren aufschliessen, zur Donau befördern und die Donau hinauf nach Regensburg leiten sollen. Dort sollen gewaltige Raffinerien errichtet und das Oel rationell aufgearbeitet werden. Daher ist es nötig, dass die Wasserstrasse (Donau) gründlich aller Hemmnisse befreit wird, wie die Katarakte beim Eisernen Tor, die Versumpungen in der ungarischen Ebene usw. Da ja die Donau berufen sein wird, der Verbindungsweg mit dem Orient zu werden, so hofft man, dass seine Regulierung, sofort nach dem Friedensschluss beginnen wird, ebenso seine Verbindungen mit dem Rhein und Main und mit der Oder.

L. Láng Maschinenfabrik A.-G. Diese Aktiengesellschaft hat in ihrer ausserordentlichen Generalversammlung die Erhöhung ihres Aktienkapitals von sieben Millionen Kronen im Wege von 15.000 neuen Aktien à Nominale 200 K auf zehn Millionen Kronen beschlossen. Die vom 1. Januar 1918 dividendenberechtigten neuen Aktien gelangen zum tel-quel-Kurse von 360 K pro Aktie zur Ausgabe und wurde das Bezugsrecht auf 14.000 neue Aktien den bisherigen Aktionären in der Weise zugesichert, dass auf je fünf alte Aktien zwei neue Aktien entfallen. Der Termin für die Ausübung des Bezugsrechtes wurde vom 15. bis inklusive 22. Dezember l. J. festgesetzt. Die restlichen 1000 neuen Aktien wurden zum selben Kurse von der Ungarischen Allgemeinen Kreditbank übernommen, welches Institut auch den Erfolg der Kapitalserhöhung sichert.

Haardt u. Co., Emailierwerke und Metallwaarenfabrik-Aktiengesellschaft. Unter Vorsitz des Vizepräsidenten Kommerzialrates Eugen Bleckmann wurde kürzlich die ordentliche Generalversammlung dieser Gesellschaft abgehalten. Von dem ausgewiesenen Reingewinn per 251.693 K werden 62.584 K dem Reservefonds zugeführt, 12 K = 7 Prozent als Dividende verteilt und 101.566 K auf neue Rechnung vorgetragen. Der gesamte bisherige Verwaltungsrat gelangte zur Wiederwahl.

Heizöl für die australische Marine. Die Petroleum World erhält von einem australischen Korrespondenten die Nachricht, dass das australische Marineamt 1916 etwa 14.000 Tonnen Heizöl angekauft hat. Der Preis der Lieferung war je nach den verschiedenen Häfen verschieden. So betrug er zu Sidney 85 s. pro Tonne, nebst 20 s. Kriegszuschlag, also 105 s. pro Tonne zu Melbourne und Adelaide 90 s. pro Tonne, 20 s. Kriegszuschlag, also 110 s. pro Tonne; ausserhalb Australiens 65 s. die Tonne (zu 240 Gallonen). Von den in Australien arbeitenden Gesellschaften wurde kein Oel angekauft, weil die Herstellung von Oel aus Oelschiefer in irgendwie ausgiebiger Weise nicht erfolgt war. Die Regierung ist jedoch auf Anregung des Marineministeriums vollkommen von der Notwendigkeit überzeugt, auf australischem Boden nach Oel im marktfähigen Umfange suchen zu müssen.